

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va est Marti-a, Joi-a, Sambet'a si Dominec'a, demaneti'a.

Pretulu de Prenumeratiune :
Pre trei lune . . . 4 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 7 fl. 50 cr.
Pre anulu intregu . . . 15 fl.

Pentru Romania :
4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/2
de anu, — si 1 galb. pre 1/4 de anu.

Pentru Insertiuni :
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tim-
brale pentru fiesce care publicati-
une separatu. In Loculu deschisu
20 cr. de linia
Unu esemplariu costa 10 cr.

Locuint'a Redactorului :
si
Cancelari'a Redactiunii :
e in
Strat'a Morariloru Nr. 13.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decatu numai de la corespon-
denti regulari ai „Federatiunii“
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

Pest'a, 1/13 maiu 1868.

Precari'a pusetiune, la care au devenitu popo-
rele Austriei prin desele experimentâri, ce s'au facutu
cu ele, nu vre sê se imbunesca de locu, nu inainteza
cu unu pasu. Nou'a forma de guvernare, supunerea
majoritatei poporeloru austriace sub dictatur'a duoru
eleminte, in locu de a scote poporele d'in noenulu
refericiriloru, in cari le adusera gresielele politice
trecutulu, mai tare le afunda. Lucru firescu, — unde
lipsesce libertatea, este impiedecata desvoltarea pote-
rilor. Dac'a-ti suntu manile legate, este cu nepotintia
sê te scoti d'in abisulu in care te trentira, este cu
nepotintia sê-ti elupti una pusetiune mai buna. Po-
porele lipsite de drepturi se svercolescu, se roga,
ceru, pretindu recunoscerca, redarea drepturiloru
loru, imbunirea sortii loru, si guvernele aristocratice,
sub a câroru potere suntu asiediate aceste popore,
cauta cu nepasare la ele; domniloru li este numai de
domnia, apoi picra tote poporele, nu le pasa, numai
domni'a loru sê remana neatinsa. Poporele nederep-
tatite au numai sê asculte de ce li se poruncesce,
era dac'a cuteza cine-va a spune numai, câ acestoru
popore inca li se cuvine ce-va, dac'a nu pentru alt'a,
celu putienu pentru câ asculta si implinescu porun-
cile domniloru, sê vedi ce are sê patiesca: acolo e
poterea, acolo suntu mediulocele, acolo — pravalia,
cutezatoriule tremura!

Asiè stâ treb'a d'in coce, — asiè d'in colo
de Lait'a. Pentru pusetiunea nostra, credemu,
nu va cere nimenc esemple si argumentâri, câ-ci
toti sciu, toti vedu, toti simtiescu, câ constitu-
tionalismulu dualisticu, afara de noue greutâti si
sarcine, n'au adusu pentru noi alt'a, decatu stergerea
si aceloru drepturi cari ni le revindecasemu, si asiè-
diarea nostra sub jugulu arbitriului ungurescu.

Èra pentru ilustrarea pusetiunii translaitania-
niloru, — in butulu diurnalistichei mercenarie, care
nu inceta de a radica pana la ceriuri constitutiunea
dualistica, statorita si sustienuta cu poterea contra
vointiei poporeloru, — sê audîmu manifestarea ade-
veratei vointie a poporului, care nu se pote ineca
ori ce voru face donîni situatiunei: *Raudnitz*, un'a
cetate in Bohemi'a, fû martoria, dîlele trecute, la una
adunare poporale, de 10,000 de omeni, tienuta sub
presiedinti'a deputatulu si proprietariulu *Kratochvil*.
Scopulu adunârei, precum desfasiurâ presiedintele,
fû a dà espressionu unui protestu generale in contra
immultirei contributiuniloru, cari de parte de a fi
contributiuni, nu sunt decatu trunchiarea, atacarea
cea mai evidinte a posesiunei si a proprietâti de pa-
mentu. Unu altu oratore demustrâ nelegalitatea re-
presentatiunei provinciali. Alu treilea respicâ, prin
esemple, absurditatea de a mai urcâ dârile, aretandu
câ cerculu de Melnik, cu 30,000 locuitori, solvesce
una contributiune directa de 160,000 fl., si alt'a ne-
directa de 600,000 fl. S'a mai dîsu, in acêta aduna-
re, câ de unde are unu parlamentu strainu (adeca
celu de Vien'a) dreptulu de a le impune sarcine noue
in contra vointiei loru; s'a pretinsu imputienarea
dâriloru; sê se asculte vointi'a tieriei; câ natiunea sê
pota despune de nou despre destinele sale, firescu, in
intielesulu legiloru ce voru fi a se face cu invoirea
regelui incoronatu. Se pretinde desolvarea câtu mai
de curendu a adunârei provinciali; câ alegerile sê se
face in modu dreptu; sê se gatesca una constitutiune
noua pentru Bohemi'a. Eca, ce trebue sê asculte bar-
batii de la potere, si sê nu-si cerce deosebit'a placere
indiurnale, cari nu se rusîneza a totu bucinâ min-
tiun'a: câ suntemu fericiti.

Respanditoriî mintiuniloru despre presuntiv'a
persecutiune a jidaniloru d'in Romani'a, se demintie-
scu d'in tote pârtile. La rubric'a „Romani'a“ impar-

tesîmu nesce raporturi, d'in cari onor. publicu se va
potè convinge despre adeverat'a stare a lucrului, de la
Bacâu, — „M. U.“ de asta-di publica unu articlu d'in
Vien'a, care areta in termini chiari, câ fabricatoriî fai-
meloru neadeverate ar' face cu multu mai bine, dac'a si-
ar' meturâ in naintea usiei proprie; era „Politik“ adau-
ge, câ numai câte-va sute de mli de floreni, si tota
agitatiunea antiromana a diurnaleloru mercenarie d'in
Vien'a va incetâ. Noi credemu, câ voru incetâ si de
sine, dac'a voru vedè odata câ tota trud'a le este de-
sierta. Guvernulu Romanici este in fruntea misiunei
sale; note de ale dlui Beust potu curge ca plo'a, ele
voru remanè neconsiderate.

Dieta Ungariei.

Siedint'ia casei deputatiloru, d'in 11
maiu.

Dupa lucrârile indatinat' fiindu la ordinea dîlei
votarea definitiva a proieptulu de lege pentru afac-
rile baserice gr. orient, acell'a secetesce a trei-a ora,
si se primesce.

Apoi se pune la desbatere generale proieptulu
de lege pentru concessiunea liniei câlei ferate d'in
Ungari'a inferioara pana la Fiume.

P. Királyi cetesce raportulu comisiunei centrale,
apoi luâ cuventulu secretariulu de statu E. Hollan-
nu si in una cuventare mai lunga areta preferintiele
comerciali si finantiali a le proieptulu, si in numele
guvernulu lu-recumenda in atentiunea casei.

C. F. Zichy nu pote distinge bine ce este obie-
ptulu discusiunei.

Raportorulu comisiunei centrale spune, câ
obieptulu discusiunei e: concessiunea liniei ferate de
la Oradea-Mare pana la Eszék, doue proiepte de de-
cisiune a le comisiunei centrale in privint'ia concessi-
uniloru câliloru ferate si concessiunea liniei de la Eszék
pana la Fiume.

A. Radich primesce proieptulu, inse face unele
imputâri guvernulu pentru modulu cum voiesce a
dâ concessiunile respective.

Au mai vorbitu Gubody, Ivánka, Simo-
nyi, F. Zichy si Tisza; mai multu séu mai pu-
ticiu toti vorbescu pentru primirea proieptulu d'in
cestiune. Punendu-se la votu proieptulu ministeriale,
se primesce in generalu.

Desbaterea speciale se amana pre siedint'ia vii-
toria.

Siedint'ia casei deputatiloru, d'in 12 maiu
la 10 ore a. m.

Presiedinte: Salomonu Gajzagó; notari: Em.
Csengeri, Lud. Horváth si Milosiu Dimitrie-
vich.

D'in partea regimului: Lónyay si Gorove.
Se cetesce procesulu verbale alu siedintiei tre-
cute, si se autentica; presiedintele presinta petitiunile
incurse.

Paulu Hunfalvy presinta una petitiune d'in
partea mai multoru fabricanti d'in cotele Gömör si
Scepusiu, pentru constructiunea unei câli ferate câtra
Oszwieczim preste valea Poprád. Vadnay presinta
una petitiune a cetâtiî Miskolcz pentru desfiintarea
dârei venituriloru de case, si Csiky un'a pentru
desfiintarea diecimei vieloru.

S'a cetitu rezultatulu alegerei in caus'a comis-
siunei de 10 insi; s'a lamuritu câ 193 de deputati
n'au fostu de facia, si câ, d'intre 209 voturi emise,
nimene n'au capetatu majoritate absoluta. Presiedin-
tele vol a detiermuri una noua alegere, inse la re-
chiamarea lui Colom. Tisza, câ regulamentulu casei
nu pretinde majoritate absoluta decatu la alege-
rea presiedintelui si a notariulu, cas'a enuncî ca
membru alesu pre Georgiu Ivacicovicu, ca unu-
lu, care a cascigatu majoritate relativa.

Ordinea dîlei: proiectulu de lege si proiectele de
decisiune referitorie la concessiunea câlei ferate de
pre „Alföld.“

Se cetesce mai antâiu proiectulu de decisiune,
in intielesulu carui-a „guvernulu are a se ingrigi, ca
acêta cale ferata sê se edifice câtu mai curendu, ne-
dependinte de ori-ce societate, de la Eszék-Sziszek-
Carlople pana in Fiume.

Ign. Ghyczy adopta acestu proiectu, inse pen-
tru scopulu, ca calea ferata de pre Alföld sê fia nede-
pendinte, propune a se adauge supplementulu, cumca
line'a laterale câtra Villány nu va fi a se edifica de-
catu dupa gatirea liniei principale.

Ern. Hollán, deputatu si secretariulu de statu,
face nesce observatiuni basate pre calculu contra
acestei propuneri, demustrandu, câ devenindu calea
de câtra Triestu, prin constructiunea acestei linie
laterali, mai lunga cu 18 mile, concurenti'a cetâtiî
Fiume nu pote fi periclitata; constructiunea acestei li-
nee laterali este inca de lipsa atâtu pentru straporta-
rea carburiloru de petra de la Pécs câtu si pentru
vector'a materialulu recerutu la edificare.

Bar. Lud. Simonyi refuta pre Hollán dî-
candu câ se potu duce carbuni de petra la Fiume
inca si d'in minele de la Zsilvölgy d'in Transilvani'a,
materialu de edificatu se afla si aiurea; cum câ de-
partierea câtra Triestu ar fi, prin edificarea acestei
linie laterali, mai mare cu 18 mile, nu este unu ar-
gumentu decidietoriu. Partinesce pre Ghicy.

Sam. Bónis: Mai antâiu sê se edifice line'a
câtra Fiume, apoi line'a laterale câtra Triestu.

Radich si Gubody partinescu pre Ghicy.

Hollán si Iust se dechiara in contra.

Lónyay, ministru alu financiiloru, face câte-
va observatiuni finantiali; vede de lipsa edificarea
liniei laterali, fiindu câ acêta va aduce alföldulu
intr'o legatura pmanente cu Elveti'a.

Em. Ivánka vede tota dificultatea in impre-
giurarea, câ cestiunea magiaro-croata nu e inca des-
legata. Mai vorbira Kacsovich Hollán si
Kurecz.

Se facu votare nominale. Absinti 127. Pre lan-
ga propunerea lui Ghicy 91 vot., contra 188; prin
urmare se primî proiectulu de decisiune in intielesulu
redactârei comisiunei centrale.

Urmâ alu doilea proiectu de decisiune, si se
primî. Se pertratâ documentulu de concessiune.

Sam. Bónis doresce ca titlulu sê fia: calea fe-
rata de la „Alföld-Fiume.“

Paulu Nyáry partinesce parerea lui Bónis. Se
primî propunerea lui Tisza: „partea de la Oradea-
Mare-Eszék a câlei ferate de la Alföld-Fiume.“

§. I. se primî in intielesulu redactiunei comis-
siunei centrale, adaugendu-se amendamentulu lui
Lud. Szakáll.

S. Coron'a Ungariei e d'in ereditate romana*).

Rom'a propagase acum in lumea vechia dre-
ptulu cetatienescu, si adi dreptulu romanu e
ca de temeiu la tote poporele civilizate; de aici eschia-
mâ imperatulu Justinianu cu dreptulu: „Omnes
vero populi legibus tam a nobis promul-
gatis, quam compositis reguntur, — era
dreptulu romanu ori mai bine dreptatea are acêta
definitivitate: *Justitia est constans et perpe-
tua voluntas suum cuique tribuendi*; acêta
masima sublime si eterna, fiindu fundata pre unu temeiu
naturalu, va fi pentru tote timpurile venitorie spre
marirea numelui romanu; Rom'a vechia de odata
s'a scaldatu in sangele crestiniloru, ca apoi ca o Ro-
ma noua, crestinita, sê se scalde in sangele pagani-
loru, pentru ca in urma sê-i crestinisce si pre ace-
sti-a; da, da, botesulu sangelui a trebuitu sê premer-
ga la tote poporele, naintea botesului apei, si lucru
de minune, botesatorii si nanasii au trebuitu sê
fia, mai la tote poporele, Romanii, fia indirectu, fia
nemidilocitu. Astfelu vulturulu romanu portâ cu dre-
ptulu in ciortulu sêu, semnulu invingerei lui Con-
stantinu, semnulu crucei. (In Romani'a libera, scapa-
tandu d'in aripe vulturulu celu falnicu, „Ce pe pis-
curi sbora“, s'a numitu „corbu.“)

D'in acêta suprematia politica si morale
a poporului si a numelui romanu, a rezultatu apoi
pontificiloru, si a cesariloru apuseni, — in de-
stinulu ulterioare alu poporeloru, decatu apusulu
a trebuitu, a fostu necesitatu, sê si-imparta rol'a
rol'a sa atâtu politica, câtu si basericesca cu orien-
tulu, asiè, pentru câ in lume tote sunt schimbatorie.
Nainte de ce amu infacisîa unele role, unele mominte
atâtu basericesci, câtu si politice ale Romei noue, con-
formu propusulu nostru, va sê petrecemu mai antâ-

* A se vedè nr. Fed. 61, 62 si 63.

iu la mormentu in câte-va liniamente — Rom'a ve-
chia, la mormentulu inse politicu.

Dupa legile eterne, si nestramutavere a le na-
turei, lumea, ori mai bine lucrurile d'in lume, curgu
in continuu! — da, da, pentru că in lume tote se in-
templa in tempu, éru apoi tempulu are aripe, si sbora
necontentitu. Chiaru dupa acestu procesu alu „legei
de continuitate“ curgea si nai'a gigantică, strunci-
nata, a imperiului Romanu spre scapatatu, pentru că
asiè e lumea, dupa media-di (culme) urmeza scapa-
tarea, dupa scapatatu apusulu, dupa apunere noptea
intunecosă. Sorele imperiului Romanu declinase acum
de multu d'in culmea sa, de multu trecura d'ilele ma-
rirci lui Trajanu — Marcu Aureliu, si de aici se da-
teza scapatatulu. Si, de minune, abid a declinat in
orisonu, elu fù petatu, fù intunecat de sangele ce-
loru 24 tirani. Diocletianu, orbitu de intune-
recu, dovedesce pentru prim'a data testimoniulu
slabitiunii, testimoniulu suburmatoriei disolveri to-
tale, atunci candu a largitu catusiele, cari con-
servasera, in bine si in reu, ide'a unitatei, con-
ceptului romanismului, care, de-si decadiutu, mai avea
respectu naintea varvariloru, buna minte, precum le-
ulu maiestaticu insufla respectu si in caderea sa. —
Constantinu a mai intrunitu o data imperiulu, de câtu
fii lui l'au dismembratu de nou, pentru ca Valentinia-
nu cu Valente, si mai pre urma Teodosiu sê lu de-
spice pentru eternu, in occidentale si resaritenu, in-
tre fii sêi, Honoriu si Arcadiu.

Dupa acêsta dismembrare formale (395), nu a
mai fostu potere omenesca sê salveze caderea totala
a Romei (anulu 476).

Honoriu, in sentiulu demoralisârei, se mutâ chia-
ru si d'in Rom'a cu scaunulu in Raven'a; va sê d'ica
urmara esperimintele d'in urma, intocm'a bolnavului,
care presentindu-si mortea secura, se stramuta d'in
unu patu in altulu, d'in casa, a fara.

Poporele venetice, cunoscundu bine morbulu le-
tale alu romaniloru, care de care esiau d'in panda la
preda, pentru ca sê partecipe d'in ereditatea colosale
romanesca. Rom'a, parasita de nimbulu marirei ve-
chie, la anulu 410, deschide, prin vendiare, portile
sale ospetiloru venetici, Gotiloru apuseni; Alariu cu
omenii sêi preda si ucide, in siese d'ile, fâra indurare.
In scurtu, imperates'a Eudosi'a chiama in ajutoriu
pre vandalulu Genseriu, care prin giaturile sale de
14. d'ile, respunse de plinu numelu sêu vandalu
(445). Preste pucini ani apare Atil'a cu Hunii sêi fe-
roci, naintea Romei; numai majestatea basericesca,

in frunte cu pontificele Leone, a misicatu pre Atil'a
de a crutiatu nimicirea totale a cetatei, de câtu ca-
davruulu esanimu trebuie celu pucinu inmortatatu,
regele Odoaceru, cu poporele sale simbriasie roma-
niloru, a executatu si acestu oficiu funebrele. Romulu
a fostu fundatoriulu Romei, si ce satira a sortei, sub
Romulu Augustulu a apusu si sorele Romei in an.
476. d. Cr.

Rom'a nu s'a ziditu in una diua, d'ice prover-
biulu, candu vre omulu sê esprime ce-va momentosu,
ca-si cum nu ar' existe altu superlativu in lume, la
care sê iludeze; — si cu dreptulu: Potest esse veri-
dicum, si universa Roma dicatur esse miraculum —
d'ice Cassiodoru. Rom'a eterna e in tocmă firmamen-
tulu, pre alu carui-a arcuitu cu câtu contempla
astronomulu mai multu si mai adencu, cu atâtu va
afli mai multe stele. Nu va fi deci de miratu, cumca
si noi, in propusulu nostru, ne-amu abatutu asiè de-
parte, incungiuandu de la dare pana la mare, ca si
omulu care s'ar' incaldî langa foculu celu mare,
nu-si afla inse loculu pana un'a alta. Ne-amu distrasu
si de dragulu in oceanulu romanismului, ca
sê ni ilustrâmu dora mai bine objectulu de sub intre-
bare, cum câ: Ore d'in oficin'a apusului, ori d'in a
resaritului se dateza originea coronei acelei-a, la care
se provoca unguirii cu atâta predilectiune, cu atâta
ambitiune natiunale, numindu-o cu mandria milenar-
ia, si care o considera, mai alesu in presinte, de coi-
fulu si de scutul egeioniei si alu privilegiiloru sa-
le? Oficin'a inse, fire-ar' fi fostu d'in drept'a ori d'in
stang'a, numai câ a fostu romanesca.

Detorimu deci asiè a ni implini acê'a ce amu in-
semnatu mai in susu intr' unu locu, detorimu a
esplicâ mai multe consideratiuni, cari l'au miscatu
pre Constantinu a parasî apusulu, si a se incuibâ la
resaritu. Sê producemu mai antâiu motive, cari rodu
la anima, pentru câ de rendu acele-a apesa cumpen'a
in lume.

Pre câtu erâ Constantinu de mare in pace si in
resbele, pre atâtu i erâ mai mare pietr'a de casa,
pietr'a de mora, care i apesâ anim'a, si i tulburâ som-
nulu linu alu noptei, i confundâ tota fiint'a lui de
omu; — da, pentru câ si imperatii sunt omeni peca-
tosi, si de câte ori, sub marirea lumescă, ascundu si
inneca si ei la pasiuni si suferintie! De la Minervin'a,
soci'a d'antâia, avu Constantinu unu fiu, pre genia-
lulu Flaviu Valeriu Claudiu Crispu, discipululu
eruditulu Lactantiu; dupa mortea Minervinei, impe-
ratulu s'a casatoritu cu Faust'a, fi'a lui Masimianu;

idee chiare, spresiuni si versuri netede ca marmorulu, dar'
totu odata si reci ca marmorulu. In cele d'a dou'a, poesi'a
succede mai cu osebire atunci, candu poetulu plange patri'a,
câ-ci a perdutu unu razimu in repausatulu, é' candu plange
pe repausatulu, câ-ci a perdutu acesta vietia, — acêsta lu-
me, poesi'a este rece si cotidiana.

Deca este sê spunu care poesie se destingu in acestu
periodu, apoi nu me indioiescu nici unu minutu a relevâ: „O
demanetia pe Surulu“ si „Romania la 1854“ par-
tea a II.

Cea d'antâiu contine nu numai sborulu, dar si spiri-
tulu, ce se reversa in poesiele d'in periodulu alu trei-lea sêu
d'intre anii 1848—1850.

In a dou'a aflâmu unu tablou sublimu de totu ce nasce
poft'a de domnia si de cuceriri, de cari se rapescu capetele
coronate, unu tablou de tote relele si furtunele, ce spargu in
capulu poporeloru, cari in aceste nefericiri totu atâta culpa
porta, câta unu infante in fasia.

Nu-mi potu resiste a nu reproduce aici urmatoriele
strofe:

„Doi domnitori se certa, câ-ci unuia-i lipsesce
In titulu celu mare o coda de cuvontu, —
D'in ast'a es' o lupta, ce strica si rapesce
La mii si milioane linistea pe pamentu.

Tieranulu las' aratrulu, familia si casa,
Parintii nu-si vedu fii de locu, sêu mai multi ani;
Se nasce lips'a 'n tiera, nevoie-o apesa,
Er' ostea p' unde calca, castiga totu dusmani.

Omorulu se latiesce, ca negur'a pe munte,
In drept'a si in steng'a fugu cei persecutati;
De gratia nu-i vorba, câ-ci luptele sunt crunte,
Si-ostasii pusca, taia, chiar' pruncii neculpati.

D'in urbi in floritorie, palate grandiose,
Romanu numai ruine, sê fia marturii
De pomp'a si de lucsululu, de mani industriale;
Ma, totu odata drepte muștrâri pentu cei vii.“

Trasuri atâtu de maiestre, coloritu atâtu de vigorosu!
Acest'a se continua cu asemenea potere in totu decursulu
poesiei,

Mi-para câ audu pe unii strigandu dar' „Orfan'a
d'in munti“, „Loculu fericirii“, si „Mortii de la
Oltenitia“, „care d'in urma se mai canta si adi?“

Dar' eu mi-voiu cere indulgentia celoru ce m'ar' in-
trebâ astu-feliu, si le voiu respunde, câ acestca n'au facutu,
si nu voru face numele lui Muresianu. Nici elu n'a cugetatu
astu-feliu, fâra le-a facutu pentru-ca sê satisfac impulsulu
poeticu.

si apoi, amaru filoru cu mame de scortia: Faust'a
suspitiunâ, interitâ si amarâ neincetatu bucuria —
rintelului in fiulu sêu celu de mare sperantia. —
perate! Crispu va sê usurpeze tronulu! amaru ta-
filoru tei (cu numerulu trei de la Faust'a: Const-
tinu, Constantiu si Constante). Imperatulu se la-
câ crede, dar' anim'a-i d'icea: Faust'a mea vorbe-
d'in interesu marsiavu. Si Faust'a cu clevețele
mergea de parte. Atunci camaril'a scote d'in infer-
sagetile cele mai veninose (Faust'a erâ frumosa, Ce-
stantinu o iubia.) — Imperate, Crispu
iubesce, a voit u sê me seduca. — Sê
Crispu de pre faci'a pamentului — d'ice
batulu turburatu. Crispu pieru nevinovatu (asiè
perdutu si Liciniu, nepotu d'in sora alu imperatulu
sangele inse celu nevinovatu striga resbunare
ceriuri.

Faust'a si-vedea acum, in ilusiunile sale, fii
coronati, si pre sine in culmea fericirii, pentru câ
de cari se temea sufletulu ei, se stinsera, si apoi Ce-
stantinu o iubesce. Inse in lume se schimba tote
fericirea, si iubirea. Betran'a mama, S. Elen'a, ob-
vandu câ fiulu sêu a alunecat de parte, l'a muștra
amaru (imperatulu erâ cu mare reverintia câtra
m'a sa). — Nu vedi? esti orbitu? Faust'a ta e im-
ganta, tientesca la perirea nostra, si apoi de odata
si necredintiosa barbatului sêu. Éra-si fura atâ-
cordele cele mai delicate, cari facu pre om-
nebu in momentu, pentru ca sê planga pote ama-
in tota vietia. Asiè se intemplâ si lui Constantinu.
Piera deci si lumea tota, pieru si Faust'a mea necre-
dintiosa. Si perî Faust'a, prin inse-si armele sa-
scose d'in infernu.

A peritu inse si s'a stinsu si fericirea si linis-
sufletulu d'in curtea imperatului. — Eheu! eu
bunulu la betranetie! ucidiatoriu si tiranu, mi uca
idealulu meu, pre Crispu, pre blandulu meu nepo-
Liciniu, si pre scump'a mea Faust'a, — acum nu
remane decâtu sê omoru si pre maic'a mea, apoi
me stingu si pre mine, si tote aceste-a, pentru
vete, pentru frica, pentru amoru desiertu. Ore su-
dici in lume, pre cari sê i potu inblan-
pentru fâra-de-legile mele?..

Asiè lu muștrâ cunoscentia pre Constantinu
(chiaru pre candu se inchiasc conciliulu generale
la Nicea), si nu mai avea linisce in Rom'a, nu, pe-
tru câ chiaru d'in cauza, câ Romanii erau corup-
avea frica si de credintia, ca-si de necredin-
tia lor, nu cumva in o buna demanetia sê restor-

POESIORA.

Poesiele lui Andreiu Muresianu

(de Ar. Densustianu).

(Vedi nr. Fed. 62, 65 si 66.)

Periodulu alu patru-lea (1850—1857.)

Cu anulu 1850 manifestatiunile vietiei nationale langed-
diescu fâra voia, sêu vorbindu la lumina, se innabusiescu.
Ideile, cari in cei doi ani d'in urma, sborâu libere cu rumo-
rea tunetului si fâra a afli cea mai mica resistintia, si-curma
sborulu si vinu in pericolu a fi tradate prin cea mai lina, mai
tainica sioptire.

Acesta stare de lucruri, nu remase, nu potu remanê
fâra influentia asupr'a poetului. Elu nu potea sê remana indi-
ferente la cele ce se petreceau impregiuurulu sêu. Nu potea sê
nu comunice prin graiulu musei sale si altor'a convingerile,
reflexiunile lui. Dar' in vanu, mus'a poetului nu se mai pote
presentâ publicului in talarulu largu falfactoriu, cu perulu
versatu in aeru, cu sandale usiore in pitioare. Ea trebuia sê
se stringa in corsetu, perulu sê-lu prinda in retiele si pitioarele
sê le ticesca in cipici, é' fati'a sê si-o puna in intima atin-
gere cu ore-care pulbere. Asiè numai potea s'apara in publi-
cu. Dar' sê lasâmu parabolele, si sê vorbimu la intiesulu
tutororu. Poetulu trebuia sê-si ascunda ideele sub diverse
forme, trebuia sê le travestisca, si astu-feliu sê le trimeta la
lectorii sêi: câ-ci altu-feliu insemnâ a-si face chiar' si vietia
problematica.

Ceea ce poetulu in periodulu alu doi-lea nu potea es-
prime d'in nesigurantia, acum nu esprime d'in temere. Dre-
ptu aceea poesiele d'in acestu periodu, de si trateza adese ori
evenimintele insemnate succese in vietia romaniloru, ele to-
tu-si nu contieniu nici energia, nici nu sunt incaldite de radiile
sperantiei, ci se perdu adeseori in ratiunaminte si reflexiuni,
cari d'in anu in anu devinu totu mai dese, é' poesiele totu
mai rare, astu-feliu câtu in 1857 potemu d'ice, câ poetulu
adormi cu totulu, si nici gravele evenimente d'in 1859, sgu-
durea Italiei, si unirea principatelor romane sub unu domnu,
dupa care anim'a lui a arsu atâta, numai fura in stare a-lu
desteptâ!

Elu incepuse a si-inchinâ servitiulu lirei sale, nu me in-
doiescu, fâra voi'a lui, eroiloru dilei, cari triumfâu de patri'a
sa si o tereiau dupa carulu loru triumfale. Prê adese ori luâ
tonulu funebrele, plangendu pe cei ce nu mai sunt. In poesi-
ele relative la casulu d'antâiu, lucra numai mintea, calcululu
rece, é' anim'a, adeveratulu sorginte alu poesiei, este depar-
te, forte departe, ea se uita d'in departare si fâra interesu la
ceea ce face poetulu. Pentru aceea aflâmu cuvinte frumose

„Orfan'a d'in munti“ are unu subiectu cotidianu,
asemenea e si tractarea. Nici unu sentimentu nou, nici o
atiune, ce ar' conciliâ unu interesu particulariu. D'intre
mai palidu a succesu descrierea luptei, in carea a cadiutu
talul orfanei, si togma acêst'a parte formeza anim'a piesei.
ascultâmu strofele relative:

De-amorea cea ferbinte
De patria, miscatu,
Alerg' alu meu parinte
La lupta, inarmatu.

Ca lei s'aruncara
Muntii pe dusmanu,
C'o barbatia rara
Nascuta in romanu.

Ma, bunulu meu parinte,
In frunte sangeratu,
D'in lupt'a cea ferbinte,
Cu d'ile n'a scapatu.

É' mam'a, ca muiere,
Cadiu de locu la patu,
Si d'in acea dorere,
In scurtu a reposatu.“

Nici conceptiune, nici limba poetica nu aflâmu
o simpla si rece prosa strinsa in curelele metrului si alu
mei. Ceea-ce nu intielegu este, câ poetulu vorbesce atâtu
inceputu, câtu si la finea poesiei de o dorere, ce ro-
in ascunsu, fâra ca acêsta dorere ascuns a sê sepa-
intielege si motiva in insa-si poesi'a. „In munti e libertate
sêu „Auf den Bergen wohnt die Freiheit“ a disu de munti
Schiller in Telu.

Totu ce a castigatu simpatia publicului la publicare
acestei poesie, sunt câte-va strofe la inceputu d' unu timbru
elegicu, si indegetarea aparinte la scene succese in revolu-
tiune.

Neasemenatu mai bine a succesu „Loculu fericirii“
care d'impreuna cu „fanariotulu si darea“ ocupu
unu locu onorificu intre naratiunile poetice. Dar' togma pe-
tru aceea câ sunt naratiuni, nu potu face pretensiuni de ab-
vorata poesia.

„Mortii de la Oltenitia“ este o satira, in ca-
totulu esplodeza asiè dicendu in strofa d'in urma. Sarcas-
mulu inse d'in ea este forte amaru, forte taiatoriu; mai amaru
de câtu celu d'in „*πάρηρ Ἀρχαίου*“ alu lui Archilocho.

(Va urmâ.)

tronulu scaldatu in sange nevinovatu. Era apoi, Do-
 mne, cum vomu invocă pre diei casnicei, ori vomu
 suspină la Cristu celu crucifis, d'ntre paratii fâra-
 de-legei, ai ucideri si omorului, candu totu pasiulu,
 totu monumentulu eo rana, eo sageta a consciintiei, —
 fia omulu câtu de neconsciintiosu; — nu e mirare
 deci, cum câ Constantinu a doritu, la betranetic, sê
 si-stramute si scaunulu imperatescu departe preste
 mare, aproape si de loculu sêu natale, despre care
 dice betranulu romanu esilatu: „Nescio qua
 dulcedine ducit cunctos natale solum, et immemores
 non sinit esse sui.“ Aceste-a inse suntu numai argu-
 mente ale politicei sintientiale, de câtu cari suntu
 mai valorose, celea a le esigintiei neesorabile.

(Va urmă.)

Procesulu de presa alu diuariului „Zukunft“

Diuariulu federalisticu d'in Vien'a „Zukunft“
 impartasise in nr. sêu d'in 22 noemyre 1867 unu ar-
 ticulu de fundu, intitulatu „versulu Casandrei.“ Pro-
 coratorulu statului află, câ in articulu acest'a ar' fi
 comisa crim'a conturbării păcii publice, si intentă
 numitulu diuariu unu procesu de presa. Pertratara
 finala se tienu in Vien'a, in 29 Aprile a. c. la tribuna-
 lulu provincialu naintea unui colegiu de trei judeca-
 tori. Redactorulu inculpatu, Laurentiu Leskovec,
 se infatisiă naintea judetiului fâra aperatoriu, si tienu
 urmatori'a cuventare, care o impartasimu on. nostri
 cetitori, fiindu câ casulu intemplantu in Vien'a e forte
 analogu cu celu ce ne accepta pre noi in Pest'a:

Inaltu tribunalu!

Sunt cinci ani, de candu siedeam aici pre banc'a acusa-
 tiloru, inculpatu si condamnatu totu pentru aceea-si crima.
 Intemplantu de atunci m'a constatu siepte lune de inchisore,
 pentru câ amu aperature constitutiunea magiara contra violen-
 tieloru lui Schmerling. Schmerling a cadutu; caus'a atunci
 condamnatu triumfeza.

Unu conte Andrassy, care inca aperature constitutiunea
 magiara, pana ce acest'a aveă lipsa de aperature, contra pofter-
 loru vienone de centralisatiune, si pe care in urmarea con-
 damnării judecatorosci lu-spendiuraseră in effigio, acum e mi-
 nistru presiedinte. Asiê stă cu procesulu politicu.

Giskra, Berger prin restituirea periodului constitutiunii
 magiare sunt acum ministri, ei spriginescu cu tota puterea
 constitutiunea magiara, pentru câ prin aceea se spriginescu
 pre sine in-si-si. Cu cinci ani mai nainte domnii acesti-a vorbiău
 cu respectu despre Ungari'a. (Presiedintelo opresce acest'a cri-
 tica.)

Mi-ieu libertatea a produce urmatoriele contra compe-
 titiei acestui inaltu tribunalu in afacerea mea de asta-di.

Antăiu: Conformu legii fundamentale de statu despre po-
 terea judecatorosca pentru crimele si deliptele de presa e compe-
 tinte jurulu. Cele trei instantie judecatorosci d'in Vien'a au
 decisu, câ de ora ce acestei legi fundamentale i-lipsesce clau-
 rula de executiune, procesele de presa sê se pertrateze ca mai
 nainte, pana ce legea fundamentala de statu se va pune in
 lucrare.

Eu negu dreptulu judecatorilor a decide despre vali-
 ditatea sêu nevaliditatea legiloru in genere, si a legiloru fun-
 damentale de statu in specie. Dreptulu acest'a lu-au in tote
 staturile constitutiunale n u m a i factorii legelativi, si altulu
 nimene.

A dou'a: De candu Austri'a e impartita in doue nu e
 cu potintia de locu, a aplecã §. 65. alu legii penale d'in 1852,
 nemai pre cum nu se pote aplecã al. 5, §. 58. alu legii penale
 despre neviolabilitatea confederatiunii germane, de candu s'a
 achiziatu pacea de la Prag'a in a. 1866.

§. 65 alu legii penale, pre cum si legea penala d'in
 1852 in genere s'a adusu pentru aperature Austriei de atunci,
 care aveă unitate de statu, unitate in constitutiune si unitate
 in administratiunea statului. §. 65 intoneza espresu acest'a
 unitate.

Pe tempulu, candu a aparutu articulu incriminatu, Aus-
 tri'a era acum despicata in doue = dualistica. Diuariulu „Zu-
 künft“ conformu programulu sêu a aperature totu-deun'a
 a mai nainte de tote unitatea imperiului. In asta privintia me
 a provocat programulu foiei si la nenumarati articli. Daca
 unitatea acest'a nu s'a executatu, vin'a nu este a diuariului
 „Zukunft.“ — Cei ce au acceptatu dualismulu, au trebuitu sê
 renuntescu si consecintiele lui. Dualismulu n'a lasatu in Aus-
 tri'a alta unitate, de câtu in person'a monarcului. Acest'a e
 claru de chiaru, in câtu demonstrarea ulterioara, câ Austri'a
 e unitate de statu, n'are unitate in constitutiune, n'are uni-
 tate in administratiunea statului, in sine e de prisosu. Totu-si
 caracterisarea referintieloru, cum s'au schimbatu acelea
 de la 1852 in coce, observu urmatoriele: Staturile cele mai
 centralisate de pe lume, Americ'a de nordu si Suietier'a au
 reprezentantia colectiva a poporului, au unu guvernulu co-
 lectivu. — Ce trece preste acest'a decentralisare este im-
 portantu, si unde este impartire acolo nu este unitate. —
 In starea d'in urma se afla Austri'a impartita in doue,
 dualistica. Avemu doue reprezentantie a lo imperiu-
 loru: doue guverne a le imperiului, cari sunt in Pest'a si in
 Vien'a. Ministeriele sêu guvernele create d'in diet'a Ungariei
 d'in senatulu imperialu alu Cislaitaniei sunt guverne impe-
 riale atatu in esentia loru câtu si dupa origine, pentru câ
 sunt formate d'in sinulu dietei imperiale si a senatului
 imperialu. Unu guvernulu pentru totalitatea imperiului, su-

praordinatu ambeloru ministerie, si care aru representă unita-
 tea statului nu exista in Austri'a.

Ceea ce s'a numitu in Vien'a, necorectu: ministeriu impe-
 rialu, dar nu se mai numesce, de candu delegatiunea magiara
 a opritu intrebuintiarea cuventului „imperialu“, nu e ministe-
 riu completu nici dupa numerulu personeloru nici dupa agen-
 de. Sunt numai câti-va barbati (trei), cu rangulu de ministru,
 pentru conducerea unoru afaceri comune; e unu ministeriu
 comunu, dar nu e ministeriu pentru totalitatea statului sêu a
 imperiului.

Beust si Andrassy au dechiaratu in delegatiunea ma-
 giara in modu solemn si oficialu, câ asiê numitii ministri impe-
 rialu nu sunt supraordinati nici ministeriului magiaru nici
 celui d'in Vien'a, nomine Andrassy si Giskra; si acest'a aru
 pretinde-o in totu casulu unitatea imperiului. (Cetesce mai
 multe referate d'in delegatiuni.)

Impacarea, cum s'a acceptatu ea in parlamentele d'in
 Vien'a si Pest'a nu cunosce guvernulu colectivulu, nici represen-
 tantia colectiva pentru monarcia, si impacarea acest'a e uni-
 c'a basa a dreptului publicu in Austri'a.

Ungari'a e pentru sine unu statu, precum se vede d'in
 tote actele oficiale santionate de la impacarea cu magiarii
 incoce.

Ungari'a inse este o parte a legaturei de statu, care in
 § 65 se numesce statu unificu sêu unitate de statu.

Cum se pote aperature pre bas'a §-ului 65 unitatea de sta-
 tu, ca sustatoria inca, daca o jumetate s'a ruptu d'in statu, si
 dupa ce, pre cum dice pre inaltulu rescriptu d'in 20 octovre
 1867 câtra diet'a d'in Zagrabia, statulu austriacu s'a impar-
 titu in doue jumetati.

Constitutiunea cislaitana d'in Diecemvre 1867 inca nu
 scie nimicu de unitatea imperiului sêu a statului; despre acê-
 st'a nu stă nici unu cuventu in acea constitutiune. Delegatiu-
 nile sunt comisiuni intrenatiunale, esmise de doue represen-
 tantie imperiale nedependinti un'a de alt'a, pentru ca sê se
 sfatuesca despre câte-va afaceri, cari sunt comune ambeloru
 imperie. Ele nu sunt parlamentu de statu sêu imperialu nici
 dupa lege, nici dupa activitatea si esentia loru.

Daca person'a comuna a monarcului sêu celelalte afa-
 ceri comune in genere aru potê formă sêu semnă o unitate,
 atunci aru potê fi vorb'a celu multu de o confederatiune
 a staturiloru, dar nici candu de una unitate a statulu
 i. Dreptulu istoricu, care era-si a ajunsu la valore in Aus-
 tri'a, pre cum vedemu d'in cuvintele pre inaltulu rescriptu
 d'in 20 Octovre 1867 câtra diet'a d'in Zagrabia, cunosce nu-
 mai una monarcia austriaca, care constă d'in s'aturi, pre
 cum a intonatu espresu si antăiulu imperatu austriacu, Fran-
 ciscu I, in documentulu, prin care a proclamatu Austri'a ca
 imperatia. Paragrafulu 65 alu legii penale d'in 1852 s'a emi-
 su numai pentru Austri'a de atunci, gubernata in modu ab-
 solutu si centralisticu, prin urmare n'are valore si nu
 se pote aplecã la Austri'a, organizata pre principie de dreptu
 cu totulu contrarie.

Dnulu ministru presiedinte, principele Auersperg, in
 cuventarea sa, cu care a deschisu senatulu imperialu de estu
 anu, a marturisitu, câ dualismulu este contrariu
 unității statului.

Maiestatea sa, cancelariulu imperialu, Andrassy si mi-
 nistru presiedinte, pre cum si ceialalti individi si corpora-
 tiuni legelative, sunt de siguru intrepri autentici ai referin-
 tieloru politice. Nici una doctrina a dreptului publicu nu pote
 subsuma pre Austri'a sub conceptulu „un u s t a t u.“ Confe-
 deratiunea germana de nordu are „un u“ capu, ca Austri'a,
 „un u“ ministeriu de resboiu cu multu mai unificu, decâtu
 celu „comunu“ austriacu, care e numai una frantura de mi-
 nisteriu, fiindu câ pre langa d'insulu mai sunt si ministri pen-
 tru aperature tieriei.

Confederatiunea germana de nordu are „un a“ represen-
 tantia in afara, in care nu si-baga nasulu nici unu magiaru,
 pre cum trebe s'o suferă acest'a reprezentantia austriaca
 d'in afara; vedi pe consululu generalu magiaru Kállay in
 Belgradu.

Confederatiunea germana de nordu are eschisivu numai
 una directiune de finantie, comuna pentru confederatiune, si
 cu multu mai centralisata, de câtu ministeriulu austriacu co-
 munu de finantie; asemenea are Germani'a de nordu unu
 parlamentu pentru confederatiune; costu d'in urma Austri'a
 nu-lu are de locu. Si totu-si confederatiunea de nordu porta
 numele corectu conformu dreptului publicu: „confedera-
 tiune“ si nu „statu.“

Austriei i-lipsescu tote atributiele, cari
 formeza conceptulu „statu“; Austri'a nu e alt'a de
 câtu o federatiune de staturi, si foia guvernamentală „Pesti
 Naplô“, totu-odata si organulu lui Deák, a maiestruulu in
 dreptulu publicu, numesce pe Austri'a de ore candu-va:
 „confederatiunea de staturi magiaro-austriaca“ si
 acest'a formeza contrariulu directu alu statului unificu,
 pe care lu-avera § 65 alu legii penale d'in a. 1852. Paragra-
 fulu acest'a dara nu se mai pote aplecã, pentru câ i-lipsesce
 obiectulu

A trei'a: Articulu vorbesce espresu numai despre slavii
 si romanii de sub coron'a magiara, si despre referintiele
 loru guvernamentale. — Cum vine acum justiti'a cislai-
 tana, a se amestecă in afaceri politice, cari se tienu numai de
 guvernulu magiaru. Dupa care dreptu? Eu nu cunoscu acestu
 dreptu, si rogu pe on. reprezentante alu procuraturei de statu
 sê mi-dee disluciri.

Daca articulu acelu aru contienē in adeveru agitatiune
 contra regimulu, grigea este a ministeriului Andrassy, si ace-

st'a, pre cum e cunoscutu, nu ierta nimenui a se amestecă in
 afacerile Ungariei.

Justiti'a cislaitana se afla acum antăi'a ora in pusetiune,
 de a aperature aministratiunea magiara de statu contra diu-
 rieloru d'in Cislaitani'a.

Intre Cis-si Translaitani'a nu exista nici o jota de co-
 munitate in justitia. — In asta privintia Cis-si Translaitani'a
 sunt atatu de aproape un'a de alt'a, ca Chin'a si Paraguay;
 sunt doue staturi straine. Intre atari staturi cu privintia la
 crimele politice trebeu inchiaiate tratate despre pedepsirea
 reciproca. Intre Cis-si Translaitani'a nu existe atare tratatu.

Sêu celu putienu aru fi de lipsa o rechiamatiune a mi-
 nistruulu presiedinte magiaru, in care roga pe ministeriulu
 cislaitanu de esterne, ca sê proceda in contra mea. Rechiamati-
 unea acest'a pana acum nu mi-s'a facutu cunoscuta.

Ministeriulu magiaru in sensulu §-ului 65 nu e amini-
 stratiune de statu austriaca, generala si unifica. — Daca inse
 inaltulu tribunalu considera ministeriulu magiaru de amini-
 stratiune de statu, atunci in Austri'a de mai nainte exista trei
 aministratiuni de statu, d'ntre cari un'a guverneza in Cislai-
 tani'a, un'a in Translaitani'a, si a trei'a in confiniile milita-
 rie; prin urmare există a trei staturi.

Tribunalulu se retrage si dupa o scurta con-
 sultare se dechiară competinte in afacerea de fatia.

(Va urmă.)

Transilvani'a.

Copiele Plenipotintieloru,

alaturate la petitiunea Romaniloru transilvani, suster-
 nata Maiestatei Sale imp. reg. in 30. dec. 1866.

(Urmare.)

XXVIII. Plenipotintia.

Data in Gergio-San-Miclausiu 28 oct. 1866.

In numele aceloru 17249 suflete d'in prefectur'a Cicu-
 Simleului, si d'in patru preture, adeca: Gergio-San-Miclosiu,
 Telgesiu, Ciculu de susu si josu, pre cum si d'in Cass'a.

(L. S.)

Aronu Boeriu m. p.
 protopopu tractualu.

XXIX. Plenipotintia.

Data in in Catin'a 15 octobre 1866.

Vasilu Popescu m. p. parocu gr. c. in Al. Gucu, Da-
 vidu Popu m. p. docinte Jucului de diosu si de susu, Nicolau
 Cosma m. p. parocu gr. c. Jucului de susu, Teodoru Bog-
 cianu m. p. parocu in Petea, Petru Sintejudanu m. p. docinte
 Legiului, Ioane Cintisianu m. p., Michailu Peletiaru m. p.
 docinte in V.-Camarasiu, Ioane Nobili Aruncuteanu m. p.
 preotu in Gadalinu, Iosifu Oosulu m. p. docinte in Gadalinu,
 Simeonu Peteanu m. p. preotu in Nemesiu Iucu, Basiliu Al-
 bonu m. p. preotu in Vis'a, Simeonu Herincanu m. p. docinte
 in Vis'a, Basiliu Olteanu m. p. preotu in Tapsioru, Ioane Pes-
 teanu m. p. docinte in Tapsioru, Trifonu Lazaru m. p. preotu
 rom. in Tiagu-Mare, Simeonu Siucufu m. p. docinte in Tiagu-
 Mare, Ioane Moldovanu m. p. parocu si prota, Alesandru Da-
 rabanu m. p. asessore si jude singulariu, Andronu Cira m. p.,
 Toma Gonza m. p. par. gr. c. alu Girisiului romanu, Macarie
 Persianu m. p. docinte in Girisiu, Teodoru Raza m. p. parocu
 in V.-Camerasiu, Ioane Voivodu m. p. c. r. asistentu in pen-
 siune, Gabriele Murasiu m. p. docinte in com. Catin'a. (24)

XXX. Plenipotintia.

Data in Sacalulu de Campia 2 opt. 1866.

Filonu Socanu m. p. parocu gr. c., Vasiliu Maioru m.
 p. parocu gr. c. in Chimitelnicu, Ilie Dragosiu m. p. Rusu Ba-
 silie m. p. proprietariu in Budieu, Vasilie Popu m. p. pro-
 prietariu in Budieu, Basiliu S. Murasiu m. p. proprietariu
 in Chimitelnicu, Ambrosiu Turcu m. p. docinte in Chimitel-
 nicu, Petru Moldovanu m. p. proprietariu in Chimitelnicu,
 Absolonu Majoru m. p. proprietariu in Chimitelnicu, Georgiu
 Olariu m. p. proprietariu in Sangeru, Ioanu Trutia m. p. pro-
 prietariu, Ioane Borzu m. p. parocu gr. c. in Siulia de Cam-
 pia, Alesandru Borza Popu m. p. docinte in Siulia, Georgie
 Popu m. p. cantoru, Vasilie Orosfajanu m. p. proprietariu in
 Siulia, Elia Varheghi m. p. parocu gr. c. in Majos, Alesandru
 Grauru m. p. cantoru in Mosinu, Aronu Turcu m. p. pro-
 prietariu in Pogaciaua, Ioane Fekete m. p. proprietariu in
 Grebenisiu, Simeonu Popu m. p. parocu gr. c. in Grebenisiu,
 Ioane Zacianu m. p. cantoru, Vasilie Zacianu m. p. proprie-
 tariu in Grebenisiu, Georgiu Crisianu m. p. protopopu a
 tractului Pogacielei, Vasiliu Popu m. p. parocu in Budieu de
 Campia, Basiliu Popu m. p. proprietariu in Budiu, Simeonu
 Mera m. p. parocu gr. c. in Petemasiu, Alesandru Olteanu
 m. p. docinte in Almasiu, Ludovicu Mera m. p. proprietariu,
 Daniele Rusu m. p. parocu gr. c. in Bala, Georgiu Müller m.
 p. proprietariu, Georgiu Müller m. p. docinte in Bala,
 Toderu Unguru m. p. proprietariu, Alesandru Bucuru m. p.
 parocu gr. c. in Ruciu, Petru Alesandrescu m. p. proprie-
 tariu, Vasilie Bucuru m. p. proprietariu, Ioane Manu m. p.
 proprietariu, Alesandru Turcu m. p. parocu gr. c. in Pog-
 aciaua si proprietariu. (36)

XXXI. Plenipotintia.

Data in Mediasiu 24 oct. 1866.

Teodoru Valerianu Bourgu m. p. parocu gr. c. alu Sia-
 rosului, Teodoru Moldovanu m. p. proprietariu in Mediasiu,

Georgie Siauca m. p. propriet. in Mediasiu, Michaelu Musietia m. p. economu in Mediasiu, Michailu Porea m. p. economu in Mediasiu, Basiliu Aronu m. p. parocu gr. c. in Veltiu, Dimitriu Marianu m. p. proprietariu in Veltiu, Lichianu Pletia m. p. docinte, Teodoru Moganu m. p. proprietariu, Michailu Popa m. p. proprietariu, Ioanu Popoviciu m. p. cantoru, Basiliu Aronu m. p. parocu gr. c. in Alma, Ioanu Sasu m. p. proprietariu in Alma, Dimitrie Popu m. p. parocu gr. c. in Agerbiciu, Stefanu Popu m. p. docinte in Agerbiciu, Petru Florea m. p. parocu, Zacharie Moldovanu m. p. docinte gr. c. in Bersau, Ioane Ratiu m. p. docinte gr. c. in Basna, Petru Lupu m. p. curatoru, Isaia Comonescu m. p. docinte gr. c. Isaia Comonescu m. p. cooperatoru, Ambrosiu Aronu m. p. parocu gr. c. in Brateiu, Naftanailu Tataru m. p. parocu in Volhivu, Nicolau Lichirie m. p. paroculu Copsiei mari, Aronu Domsia m. p. paroc. Siecei mari, Ioanu Ciorsiucu m. p. docinte in Sieca mare, Ambrosiu Blasianu m. p. paroculu Proseei, Vasiliu Lazaru m. p. docinte in Siola, Ioanu Gutiu m. p. parocu gr. c. in Siolia, Basiliu Bacila m. p. invetiatoriu in Vurmlocu, Ioane Plaste m. p. invetiatoriu in Agribiciu, Ioane Vladutiu m. p. docinte in Valcu, Iacobu Popu m. p. paroculu Tracei, Nicolae Munteanu m. p. proprietariu d'in Frioa, Ilie Munteanu m. p. docinte gr. c. in Freva, Ioane Tulciciu m. p. parocu gr. c. alu Hastagului, Nicolau Doctoru m. p. parocu gr. c. in Ibisdorfu, Ioanu Bacila m. p. parocu gr. c. in Voru, Achimu Munteanu m. p. economu in Vurmlocu, Nicolau Popoviciu m. p. parocu gr. c. in Mosora, Teodoru Diacu m. p. d'in Momu, Ioanu Munteanu m. p. parocu gr. c. in Mordesi, Ambrosiu Radu m. p. docinte, Georgie Baciu m. p. economu in Sola, Samoila Treticiu m. p. d'in Siaia mica, Arone Nitiu m. p. parocu gr. c. in Curcu, Stefanu Popu m. p. proprietariu, Georgie Pompiliu m. p. docinte, Mironu Reicu m. p. docinte in Petisdorf. (49)

XXXII. Plenipotintia.

Data in Siarosiulu ung. 8 oct. 1866.

Ioane Costa m. p. parocu gr. c. locale si vice-archidiaconu tractuale in Elisabetopole, Georgiu Viciu m. p. parocu gr. c. in Agristeu, Ioane Illioviu m. p. parocu gr. c., Iosifu Tempianu m. p. parocu gr. c. in Daia sascesca, Sofronu Savu m. p. parocu gr. c. in Darlose, Alesandru Circu m. p. parocu gr. c. in Diasiu, Ilie Munteanu m. p. parocu gr. c. in Giacosiu, Ioane Romanu m. p. parocu gr. or. in Ernea sascesca, Nicolae Costanu m. p. parocu gr. or. Iosifu Tempianu parocu gr. c. si administr. in Gogan, Gherasimu Popoviciu m. p. administratore in Gogan, Petru Popu m. p. parocu gr. c. in Hundorf, Iosifu Popu m. p. parocu in Ibasifalau, Gherasimu Popoviciu m. p. parocu gr. c. in Lepindea, Nicolae Nechea m. p., Ioane Costa m. p. v.-archidiaconu in Siarosiulu ung. Nicolau Maioru m. p. parocu gr. c. in Siomusiu, I. Thile m. p. parocu in Smigu, Benedictu Viciu m. p. docinte si notariu com. Michailu Nerghesiu m. p. docinte, Petru Holonu m. p. docinte, Dionisie Marcu m. p. cantoru, Filonu Popa m. p. docinte, Grigoriu Munteanu m. p. cantoru, Morariu m. p. not. com., Dionisiu Romanu m. p. docinte, Ioanichiu Costanu m. p. clericu absolutu catehetu docinte, Nicolau Baila m. p. docinte, Zacharie Precubu m. p. docinte gr. c., Avramu Popu m. p. docinte, Ioane Popu m. p. docinte gr. c., Nicolae Popoviciu m. p. docinte, G. Nechea m. p., Iosifu Mihaltianu m. p. cooperatoru si cantore, Ivanitiu Fetetia Popoviciu parocu gr. or. notariu com. Georgiu Berdea m. p. cantore, Ioanu Feteanu m. p. docinte. (36)

ROMANIA.

Adres'a d-lui ministru d'in intru catra presedintele consiliului de ministri.

Domnule Ministru!

Primindu raportulu aci anesatu, de la d. Prefectu de Covurluiu, am crediutu ca este bine se lu punu si subtu ochii d-vostre ca se ve incredintiati catu de inexacte sunt nuvelele ce se dau in strainetate in privinti'a presupusei persecutiuni a israelitiloru in Romania'a. — Aretarile d-lui prefectu d'in Galati, dupa particularele mele informatiuni, sunt exacte; si astfeliu ele potu a ve servi, ca se convingeti de adeveru pe dnii aginti ai poteriloru straine, cari se credu nevoiti a interveni in favorea israelitiloru, pe cari d-loru i credu persecutati. — Poteti d-le ministru, se asicurate pe d-nii aginti, ca guvernulu Mariei Sale este otaritu a infrena cu energia ori ce actu ar' ave unu caracteru de persecutiune; inse, totu in acel'a-si timp, este otaritu a nu suferi nici unu amestecu strainu in afacerile nostre interioare, si mai cu osebire in administratiune, care este insarcinata cu ordin'a publica.

Primiti, domnule Ministru, incredintiarea inaltei mele consideratiuni si a sentiminteloru de respectu ce am pentru d-vostre.

Ministru I. C. Bratianu

Nr. 1,410, aprilie 16.

Raportulu prefectului d'in Galati.

Organisatorii sistemii de calomnie contra tieriei, crediendu momentulu favorabile a esplota situatiunea in cestiunea

ebreiloru, a invetiatu o noua artificie cu care se surprinda bun'a credintia publica. Sunt optu luni de candu autoritatile comunale d'in acestu judetiu, conformandu-se regulamentulu comunale, au inchisu unu numeru de vr'o trei-dieci carciumi pentru abateri netolerabile de la regulamentu, precum neorendueli, suspiciuni de adapostiri de rele, casuri de coruptiune organisata, si altele, constatate prin ordonantiele primariloru, date conformu regulamentelu de politie, in virtutea caror'a s'a inchisu si carciume de ale Romaniloru. Intreprindietorii carciumelu inchise, ne mai avendu case de locuitu in sate unde, intre altele, se aflau ocupandu, contr'a legiloru, proprietati nealienabile de ale locuitoriloru, s'a asiediatu prin terguri, inca d'in tomn'a trecuta. Acum agentii aliantiei la Galati a crediutu momentulu favorabile a reinstala prin sate pe acei individi. Inceputulu s'a facutu cu duoi d'in ei sub reserva ca fiindu acestia primiti, se i urmeze si cei-lalti. Primariile conformandu-se regulamentulu de politie comunala care subordoneza stabilirea ori-carui individuu in comuna unei autoritati prealabile a consiliului comunale, basata pe certificatul de buna portare d'in partea Primariei comunei de unde se stramuta, a refusat a asiediarea aceluor individi in sate. Acest'a a servitu de pretestu membriloru aliantiei israelite, incuragati de spiritulu ore caroru agenti a intruni la localulu consularulu austriacu unu numeru de israeliti reclamandu contr'a asiè numiteloru persecutiuni religioase ce li s'ar fi facundu. Era d. consulu, precum m'am informatu, luandu note de toti individi stramutati in tomn'a trecuta d'in sate si de alte aretari nefundate, a intocmitu pe aceste base unu raportu annunciandu ca unu numeru de 50 familie aru fi fostu scose d'in sate si lovite in interesele lor si aretandu scoterea lor d'in sate ca faptu trecutu acum. CREDU DE TREBUIINTIA, Domnule Ministru, a ve preveni de acestea. Lucrurile s'au petrecutu precum vi le raportezu. Acei individi sunt stramutati d'in sate pentru motivele aretate, inca de optu luni; era acum nu s'a scosu nici unulu, absolutu nici unulu, si raportulu d-lui consulu austriacu nu este basatu de catu pe artificiele organisatoriloru sistemii de calomnie contra tieriei, cari negresitu, l'au indusu in eroare.

Prefectu de Covurluiu, Lupascu.

Camera in sedinti'a d'in 6 aprilie a primitu proieptulu de lege pentru politia rurale. D. Carpu a anuciatu una interpelatiune in privinti'a persecutarii evreiloru si d. Gogosia alta interpelatiune in privinti'a desolverei consiliului judetianu d'in Vlasca si a consiliului comunale d'in Giurgiu.

Senatul in sedinti'a d'in 6 aprilie a votatu cu 19 contra 12 voturi proieptulu de lege pentru a se lasa fara tacsa intrarea graneloru staine in tiera.

Noutati Straine.

FRANCIA. Intrebarea multu ventilata, ca ore tienè-va imperatulu Napoleonu in Orleans o cuventare in favorea pacii seu a resboiului, e acum deslegata. Unu telegramu d'in Parisu ne spune, ca imperatulu in adeveru a tienutu o cuventare, ca respunsu la bineventarea episcopulu de Orleans. Cuventarea acest'a contine multe reminiscentie istorice, si cateva sentimentalitati religioase; despre cestiunile de d'nu amintesc nimic. Fara indoieia tote acestea au fostu premeditate, dar ori cum se se fia pronuntiatu cesarulu Franciei, esperinti'a ne-a invetiatu pre de plinu, ca expresiunile si faptele imperatulu Napoleonu nu stau totdeun'a in legatura logica. La bineventarea primariulu d'in Orleans, imperatulu respunse urmatoriele: „Cu placere amu primitu invitatiunea dvostre, pentru ca sum totdeun'a ferice, a a me aflà era-si in mediu-loculu unei cetati, care, pre langa tota conservarea consciintiosa a reminiscintieloru glorioase, e atatu de patriotica, a se ocupa cu zelu de luptele lucrãriloru si a industriei. Amu voitu a constata d'in propria vedere progrescele dvostre, si amu voitu a ve incuragia, convinsu fiindu, ca acele-a in mediu-loculu pacii generale d'in Europ'a se voru potè desvoltà cu incredere.“

Cuventarea episcopulu constateza, ca Parisulu a deschisu mai de multe ori portile sale naintea strainiloru, cetatea Orleans inse nici odata; intoneza patriotismulu si religiositate cetatii. Imperatulu respunse: „Sum forte uimitu de nobilele cuvinte, ce mi-le adresezi dta; in loculu acest'a omulu si-pote aduce a minte cu placere, ce pote face credinti'a religioasa si patriotismulu adeveratu pentru salutea si marimea tieriei; in cetatea acest'a a avutu locu unulu d'intre cele mai minunate evenimente ale istoriei. Riulu, ce curge pre langa murii cetatii, a fostu unulu d'intre bulevardele nedependintiei nostre, pre cum a aperatu intr'unu tempu nu de multu trecutu si ruinele eroice a le armatei celei mari.“

Amu venitu cu imperates'a la Orleans, pentru a participa la festivitatile poporului, si mai nainte de tote ingenunchiandu in vechi'a catedrala, in mediu-loculu mariloru reminiscentie a le trecutulu, voimu se rogãmu pre ddiu pentru ajutorulu seu si pre viitoriu.“

TURCIA. Turcia a pasitu pre tenerulu reformelu. In 10 l. c. s'a deschisu senatul de statu

compusu d'in musulmani si crestini. Ministrii au raportatu despre starea armatei si despre mai multe proiepte de lege. Ambasadorulu austriacu a gratulatu portei pentru infiintarea senatulu de statu. Noi suntemu convinsi ca acesta institutiune cruda a Sultanelu nu va potè ajutà multu intre impregiurãrile de fatia, ca-cu in Turcia se receru reforme radicali; opiniunea publica nu o potu esprime nescu musulmani cari jura pre evangeliu, ca voru fi siervi umiliti ai profetulu; singuru o reprezentantiune a poporulu intregu potu esprime opiniunea publica, potu mantul Turcia de periclele ce o amenintia.

Pana ce se petrecu aceste in Bizantiu; Bosnia si Serbia sunt in cea mai mare miscare, intr'atata catu divanulu a fostu nevoitu a tramite acolo pe marele veziru Aali. In Bosnia stã gat'a o armata turcesca, ca in casu de lipsa se treca fruntariile Serbiei.

Varietati.

(Sostrea „clocsei cu puii de aur“ si doi mistreti.)
18 Apriliu, au sositu in Bucuresci tesaurile antice ale museulu nationalu, cari fusesera espuse catu-va tempu privitoru admiratore ale cunoscutoriloru in museulu englese de Kisingthon. Sgomotele reu voitorie respandite de acei ce elomniãza fara consciintia ori ce actu alu guvernulu actualu cari punu glori'a lor a inventa totu felulu de acuzari netemeiete, au facutu a se da sosirei acestoru pretioase anticiti ore care pompa. La portu la Giurgiu ele au fostu primite d'o comisiune si nsocite in tota caletori'a lor, d'acolo par in capitala, d'o escorta princiarã de 20 de dorobanti calari d'unu oficiariu. In capitale au fostu primito de comisiunea omeni speciali, d'unu publicu numerosu si eri s'a facutu a lemna cercetare a acestui tesauru. De sicuru vestit'a „clocsei cu puii“ cari se credea de unii, gratia detractoriloru guvernulu, ca si-au luat sborulu impreuna cu mam'a lor pentru se cubari in museulu vre unui bogatu anticariu, nu contrapucinu la ast'a stralucita primire d'in partea publiculu si a licitudne d'in partea unoru cunoscutori. In fine se procedu a despachotare, facuta cea cu mai mare ingrijire la museulu englez, cari tramise inca unu espresu pentru a insoti tesaurulu pana la Bucuresci. — La fia care bucata este d'in vata ce o nveluia cu ingrijire, noua emotiune se urmandu, eca ca si „clocsa cu puii de aur“ incepu asi redi capulu!... Draga clocsa! trebuira se esclame atunci cari au bocitu atatu timpu perirea ei. Si in adeveru, ni marturesce de nescu marturi oculari ca bucuria era atatu mare la unii, in catu se manifestã prin jale: veselia mare si machnirea smulge lacrimi. Si apoi atãt' a sgomotu, atate amciuri stereotipe, publicate in tempu indelungatu pentru plange disparitiunea, o cladire atatu de inalta de calomnie contra guvernulu redicata pe temeile puse de acest'a d'riune; totu nimicitu, curmatu, deramat, numai prin emiciorulu pui cu mam'a lor d'in vata museulu de Kisingthon. Ce emotiune! ce emotiune! Astu-felu acestu tesauru salu alu Romaniei, dupa ce fu espusu admirarei Europei civilizate s'a rentorsu in lecasulu seu primitivu. Totu s'a regasitu. Totu, si clocsa cu puii, si toti membrii comisiunei au avu prin procesu verbalu multamirea lor. — Ei! ce voru dice ore acum acei cari au sustinutu ca clocsa sburase causa guvernulu? mai scii? ... voru gasi pote ca lipsa vr'o serofa cu purceii de aur, nedespartita de dauna de clocsa cu puii de aur in povestele babeloru romani.

— Apropositu de serofa cu purcei, aflãmu c'o vius cere ca museulu nostru zoologicu, a fostu inzestratu cu rendu de doue frumoase achisitiuni. Doui mistreti, d'intre unulu forte mare, ucisu si daruitu museulu de d. Margamanu, au fostu pregatiti cu multa arta in laboratorulu tui museu, si acumu se potu vedè de ori cine, in dfilele usiele museulu se deschidu publiculu, si recunoace ca o museu pote fi mandru d'a posiede asemenea bucati, rare in rop'a intrega.

(Societate.) Pre tabl'a cea negra a Universitatii d'in Viena se afla urmatoriu: „Apelu catra studentii romani;“ In urm'a decretulu inaltei locutenintia c. r. a Austriei inferioare dto 25 Aprilu 1868. nr. 12,247 societatea litero-sociale: „Romania“ este legalmente reconoscuta; si acest'a se aduce la cunoscentia tuturor. Aceli d. studiu nationalitate romana, cari ar' volia a se informa despre tute, a intrã ca membrii si a participa la alegera orororu de conducere, banevoiesca a se aduna in 8. maiu la sera in localulu: Cetate, Kurrentgasse, Nr. 12. Viena, Aprilu 1868. Ad interim - stud. med. Const. Aronoviciu stud. jur. Nic. Olariu, secretariu.

(Insciintiare.) — Subscribulu, fatia cu prenumeranti la cuventarile sale basericesci, si intru liniscirea lor, se sente inderatoratu a face noscutu, ca acumu se afla col'a 9 sub tipariu si considerandu impregiurarea neplacuta, ca tipografu calc, cu carea s'a facutu acordu, lucra forte in incatu abie in restimpu de o septemana e gata cola, pote se apromita, ca camu la capetulu lucratorie, iuniu, va est' opulu intregu de sub tescu, va espeda la pl. tit. Domni. — Lugosiu, 10 Aprilu 1868. Michailu Nag.

Proprietariu, redactoru, respundietoriu si editoru
ALESANDRU ROMANU.